

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Polityka Zakupowa Państwa i jej wpływ na sposób udzielania zamówień

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Czym jest Polityka zakupowa państwa?

- Uchwała Rady Ministrów
- Średniookresowa strategia
- Sposób powiązania działań zakupowych z celami strategicznymi państwa

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Priorytety Polityki Zakupowej Państwa

Profesjonalizacja

Rozwój potencjału MŚP

**Zrównoważone i
innowacyjne zamówienia**

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Do kogo jest skierowana Polityka Zakupowa Państwa?

- zamawiający z sektora administracji rządowej – mają obowiązek ją stosować.
- Dla pozostałych zamawiających stanowi źródło użytecznych rekomendacji

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Do kogo jest skierowana Polityka Zakupowa Państwa?

- Pośrednio również do wykonawców - poprzez kształtowanie postaw zamawiających i budowanie popytu,
- Pozostali uczestnicy rynku (np. organy kontroli, KIO) będą adresatami działań edukacyjnych

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Jak czytać Politykę zakupową państwa?

Profesjonalizacja

- Profesjonalizacja zamówień publicznych jest procesem ciągłym.
- Najważniejszą rolę w profesjonalizacji odgrywają kierownicy zamawiających oraz Prezes UZP
- Profesjonalizacja pozwoli m.in. na:
 - przygotowanie i prowadzenie zakupów w sposób zapewniający większą otwartość zamawiających na nowoczesne i innowacyjne produkty oraz usługi,
 - bardziej efektywne wydatkowanie środków publicznych.

Polityka zawiera następujące rozwiązania:

- Budowanie kompetencji praktyków zamówień publicznych w oparciu o rekomendacje KE pt.: „ProcurCompEU – Europejskie ramy kompetencji dla specjalistów ds. zamówień publicznych”
- Ramy współpracy:
 - **horyzontalnej** – pomiędzy instytucjami zamawiającymi w ramach zamówień centralnych i wspólnych,
 - **wertykalnej** – korzystanie z merytorycznej wiedzy i wsparcia wyspecjalizowanych instytucji, innych zamawiających, świata nauki.

Rozwój potencjału MŚP

Polityka zakupowa wprowadza strategiczne podejście do kwestii udziału MŚP w zamówieniach publicznych:

- zobowiązanie do szerszego uwzględniania rozwiązań i instrumentów korzystnych dla MŚP,
- zapewnienie szerokiego i łatwo dostępnego wsparcia merytorycznego,
- ułatwienia w nawiązywaniu współpracy,
- wprowadzenie ułatwień proceduralnych – mechanizm certyfikacji wykonawców,
- zwiększenie czytelności i przejrzystości dokumentacji,
- wsparcie udziału polskich MŚP w zamówieniach organizacji międzynarodowych.

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Zamówienia zrównoważone

Co decyduje o tym, że zamówienia publiczne są zielone?

Aspekty środowiskowe mogą zostać wykorzystane w:

- opisie przedmiotu zamówienia (np. wymagania dotyczące określonych poziomów oddziaływania na środowisko);
- warunkach udziału w postępowaniu lub w fakultatywnych podstawach wykluczenia
- kryteriach oceny ofert (np. kryteria odnoszące się do efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia);
- wymaganiach związanych z realizacją zamówienia (np. wymagania dotyczące określonych środków zarządzania środowiskowego).

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Zamówienia zrównoważone

Cele do osiągnięcia przez Politykę zakupową:

- Wzrost liczby udzielonych zamówień publicznych, w których wykorzystano aspekty społeczne (w stosunku do wszystkich postępowań): + 10% w ciągu 4 lat do 2025 r.
- Wzrost liczby udzielonych zamówień publicznych, w których zawarto aspekty środowiskowe (w opisie przedmiotu, kryteriach oceny ofert, oznakowanie, systemy zarządzania środowiskowego): +7% w ciągu 4 lat do 2025 r.

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Zamówienia zrównoważone

Rola polityki zakupowej w zwiększeniu liczby zielonych zamówień publicznych

- Kompleksowe oraz odpowiednio adresowane działania edukacyjno-informacyjne,
- Zobowiązanie zamawiających do szerokiego uwzględniania aspektów środowiskowych w prowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówienia.

Instrumenty służące realizacji zielonych zamówień publicznych

1. Rachunek kosztów cyklu życia

Umożliwia dokonanie uzasadnienia ekonomicznego zamówienia z uwzględnieniem okresu żywotności przedmiotu zamówienia i kosztów związanych m.in. z jego utrzymaniem i użytkowaniem, a nie jedynie w oparciu o koszty nabycia.

Zaleca się stosowanie przez zamawiających dostępnych metodologii kalkulacji kosztów cyklu życia w zamówieniach publicznych, w których przedmiot zamówienia objęty został taką metodologią lub gdy udostępnione zostały narzędzia pozwalające na dokonanie takiej kalkulacji.

Instrumenty służące realizacji zielonych zamówień publicznych

2. System zarządzania środowiskowego

Sposób zarządzania przedsiębiorstwem, który ma na celu identyfikację aspektów środowiskowych w danym przedsiębiorstwie oraz wprowadzenie takich zmian w sposobie jego funkcjonowania, aby ograniczyć negatywny wpływ na środowisko, jaki powstaje w wyniku działalności tego przedsiębiorstwa.

Zamawiający przygotowując postępowanie powinni wprowadzać dla wykonawców wymóg posiadania systemu zarządzania środowiskowego, jako warunek udziału w postępowaniach, które w znacznym stopniu wpływają lub mogą wiązać się dużym wpływem na środowisko albo jako kryterium oceny ofert.

Instrumenty służące realizacji zielonych zamówień publicznych

3. Weryfikacja technik środowiskowych (ETV)

ETV to możliwość weryfikacji innowacyjności rozwiązań w kontekście uzyskiwanego efektu ekologicznego technologii z perspektywy jej cyklu życia. Pozwala łączyć dążenie do wzrostu zamówień innowacyjnych oraz ekologicznych:

- dostarcza wiarygodnej informacji na temat innowacyjnych technologii środowiskowych umożliwiając porównanie zgodnie z wymaganiami i potrzebami zamawiającego;
- może stanowić dowód w procedurach przetargowych potwierdzający uzyskiwanie przez technologię deklarowanego efektu działania przez technologię.

Zamawiający powinni rozważyć możliwość wykorzystywania ETV za każdym razem, kiedy przedmiot zamówienia związany jest ze wskazanym powyżej obszarem tematycznym.

Instrumenty służące realizacji zielonych zamówień publicznych

4. **Etykiety środowiskowe** stanowią dowód, że dany przedmiot spełnia wyznaczone w dokumentacji standardy w zakresie ochrony środowiska

Korzyści:

- możliwe uwzględnianie w sytuacji braku specjalistycznej wiedzy,
- ułatwienie oceny ofert oraz ułatwić definiowanie wymogów,
- skrócenie długości postępowań,
- minimalizuje ryzyko ewentualnych odwołań,

Zamawiający przygotowując postępowanie powinni tam gdzie to możliwe posługiwać się etykietami środowiskowymi przy przygotowywaniu dokumentacji postępowania.

Instrumenty służące realizacji zielonych zamówień publicznych

5. Opis Przedmiotu zamówienia

4 kluczowe branże mające duży wpływ na środowisko, w których stosowanie aspektów środowiskowych powinni rozważyć zamawiający, zgodnie z podręcznikiem Komisji Europejskiej Ekologiczne zakupy! to:

- 1) **roboty budowlane w zakresie budynków**
- 2) **usługi gastronomiczne i catering,**
- 3) **transport drogowy,**
- 4) **produkty wykorzystujące energię**

Instrumenty służące realizacji zielonych zamówień publicznych

6. Pozacenowe kryteria (GPP)

Pod przewodnictwem Komisji Europejskiej zostały opracowane kryteria, które mogą być przydatne w całym procesie przygotowania postępowania, m.in. przy określaniu warunków udziału w postępowaniu, czy też sporządzaniu opisu przedmiotu zamówienia.

Można je stosować (częściowo lub w całości) przy minimalnym dostosowaniu do potrzeb każdego zamawiającego

Opracowane przez Komisję Europejską kryteria dostępne są zarówno na stronach internetowych Komisji Europejskiej, jak i UZP.

Instrumenty służące realizacji zielonych zamówień publicznych

Zamawiający powinni rozważyć wykorzystanie opracowanych przez Komisję Europejską pozacenowych kryteriów oceny ofert, w szczególności jeżeli przedmiot zamówienia dotyczy poniższych branż:

- budownictwo (obejmujące surowce, takie jak drewno, aluminium, stal, beton, szkło, a także wyroby budowlane, takie jak okna, pokrycia ścienne i podłogowe, urządzenia grzewcze i chłodzące, aspekty dotyczące eksploataowania budynków i wycofywania ich z eksploatacji, usługi utrzymania budynków, realizacja zamówień na roboty budowlane na miejscu);
- usługi gastronomiczne i cateringowe;
- transport i usługi transportowe
- energetyka (w tym elektryka, ogrzewanie i chłodzenie z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii);
- urządzenia biurowe i komputery;
- odzież, uniformy i inne wyroby włókiennicze;
- papier i usługi drukarskie;
- meble;
- środki czyszczące i usługi w zakresie sprzątania;
- sprzęt wykorzystywany w służbie zdrowia.

Programy mające poprawić wykorzystanie aspektów zielonych

1. Budowanie potencjału i kompetencji praktyków zamówień publicznych

- zbudowanie internetowej platformy dla uczestników rynku zamówień publicznych, zawierającej m.in. moduł zielonych zamówień publicznych
- Szkolenia stacjonarne oraz online opracowane w sposób przekrojowy i obejmujące tematykę zamówieniową, zarówno w zakresie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia, wykorzystania dostępnych narzędzi, uwzględniania aspektów zrównoważonych i innowacyjnych oraz szeroko pojętej współpracy, prezentowanie korzyści osiągniętych na skutek wyboru rozwiązań lub procesów o charakterze ekologicznym.

Programy mające poprawić wykorzystanie aspektów zielonych

2. Alokacja budżetu zamawiających

Program zakłada konieczność wydzielenia przez zamawiających części środków budżetowych odpowiednich dla swojej skali, tak aby osiągnąć m.in. pułap uwzględniania aspektów środowiskowych w 30% wszystkich zamówień.

Programy mające poprawić wykorzystanie aspektów zielonych

3. Powołanie Zespołu ds. zielonych zamówień

W skład zespołu wejdą przedstawiciele wskazanych ministrów oraz centralnych organów administracji rządowej, dla których kwestie środowiskowe w zamówieniach publicznych mają istotne znaczenie ze względu na realizowane przez nie zadania..

Do jego kompetencji należeć będzie:

- Analiza stopnia realizacji celów zielonych zamówień publicznych,
- Badanie możliwości zawarcia w planowanych postępowaniach kryteriów środowiskowych,
- Dostosowanie zestawów kryteriów środowiskowych, jakie zostały opracowane przez Komisję Europejską, tak aby zamawiający mogli otrzymać gotowy i wzorcowy zestaw kryteriów, optymalnych w stosunku do ich potrzeb oraz możliwości.

Kalendarium działań

- Uwzględnienie w programach szkoleń zagadnień związanych z aspektami środowiskowymi – do końca 2023 r.
- Zapewnienie na Platformie Internetowej dostępu do materiałów dotyczących aspektów środowiskowych. Sporządzenie pakietu dobrych praktyk dot. zielonych zamówień - do końca 2024 r.
- Uruchomienie na Platformie Internetowej modułu e-learning – aspekty środowiskowe – do końca 2025 r.
- Powołanie Zespołu do spraw zielonych zamówień – do końca 2023 r.

